

Jokkmokk lever när skogens rikedomar får finnas kvar

06:01 | 2017-12-14

Jokkmokks kommun satsar på hållbar utveckling. Det är bra tycker vi i Naturskyddsföreningen i Jokkmokk. Hållbar utveckling betyder att slå vakt om de värdefulla naturresurser vi har för att människor också i framtiden ska kunna leva här.

All mat kommer från biologiska resurser, från skogen, vattnen och från odlingar. Rent vatten är livsviktigt. Gruvbrytning är förenat med stora risker för spridning av tungmetaller i vatten. Därför tror vi på en framtid i Jokkmokk utan gruva.

Jokkmokk förfogar över stora delar av Europas sista urskogar, en genbank av biologisk mångfald för kommande generationers överlevnad. Dessa skogsområden måste ges ett fullgott skydd. Med skydd menar vi skydd både under, på och ovan jord. Vi anser enligt Naturskyddsföreningens mineralpolicy att undersökningstillstånd för prospektering inte ska beviljas i redan skyddade områden, även inräknat naturreservat, Natura 2000-områden och biotopskyddsområden.

De prognoser som tidigare gjorts över hur många arbetstillfällen en gruva i Gallok skulle kunna ge är i dag högst osäkra. Inom gruvbranschen pekar trenden på en ökad automatisering och fjärrstyrning av gruvmaskiner. Bland annat har Boliden uppgett att vid en eventuell gruvstart i Laver skulle trucklösa förare användas.

Två näringar som är direkt beroende av skogens rikedomar i Jokkmokks kommun är renskötseln och besöksnäringen.

Naturskyddsföreningen på riksnivå slår fast i sin mineralpolicy att samebyar ska kunna säga nej till eventuella gruvprojekt som allvarligt försämrar möjligheten att bedriva renskötsel. Företrädare för två samebyar, Svenska samernas

riksförbund och Samerådets människorättsavdelning tar starkt avstånd från en gruvetablering (Länta med flera, 2013). Artikelförfattarna menar att de berörda samebyarna inte skulle klara en gruvetablering i Gallok.

Länsstyrelsen i Norrbotten har i sitt svar till regeringen gjort klart att renskötselns behov bör gå före en gruvverksamhet då dessa inte kan bedrivas på samma marker. Bedömningen är att en gruva varken kan motiveras ur samhällssynpunkt eller av miljöhänsyn. Särskilt betonas det långsiktiga perspektivet.

Fler och fler besökare frågar efter att få veta mer om natur och kultur på platsen för besöket. Det bekräftas av Swedish Lapland i sin senaste årsredovisning..

I Jokkmokk finns Åjtte med en unik fjällträdgård. Kan Jokkmokk bli ett pedagogiskt centrum där kunskaper om både skogens och fjällets arter och ekosystem blir kända hos både ortsbor och besökare? Vi behöver biologisk mångfald för att mänskligheten ska överleva.

Ett spännande exempel på en publik och pedagogisk verksamhet är mitt HAV i Halmstad (www.mitthav.com). Där kan man lära sig om havets ekosystem, se miljöer utan att behöva dyka och få inblick i hur livsstil och miljö hänger ihop.

Metaller är viktiga i många funktioner i samhället. Därför är det viktigt att hitta en hållbar strategi som möjliggör teknisk utveckling och samtidigt minimerar behovet av nybrytning av metaller. **Naturskyddsföreningen förespråkar i sin mineralpolicy att en mineralhierarki tillämpas i samhället i rangordningen:**

1. Förebygg behovet av mineral
2. Återbruka produkter som innehåller metaller
3. Återvinn genom urban mining
4. Restriktiv hållning till nyöppnande av gruvor - nya tillstånd måste rymmas inom beslutade miljömål och ta hänsyn till lokal befolkning.

I stället för en ny gruva i Gallok vill vi arbeta efter den hierarkin. Kommunens resurser är naturrikedomarna och alla som bor i kommunen. Vi kan välja att låta kommunen tar vara på de rikedomarna liksom på den kunskap som finns bland invånarna. Här finns skickliga slöjdare, konsthantverkare, konstnärer. Här finns Ájtte, Samernas utbildningscentrum och flera slag av utbildningar, Same Duodji och många enskilda företagare. Här finns också kunskaper om och skickliga utövare i olika matkulturer. Människor som bor här vill också utveckla kommunen för att de unga ska kunna och vilja bo här.

Vi tror på en inriktning av samhället med fler exempel på varsamt brukande av naturens resurser. Vid den nödvändiga omställningen till ett mer resurssnålt och uthålligt samhälle är de överlevnadskunskaper som nyligen var allmänna hos nybyggare, samer och småbrukare, betydelsefulla. Tillsammans med ny kunskap och teknik blir de åter en viktig resurs.

Ann-Marie Smeds

Ida Jansson, ordförande

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Jokkmokk